

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε. ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ:**

**« Για μια αγροτική παραγωγή μικρής και μεσαίας κλίμακας:
οικονομικά βιώσιμη, περιβαλλοντικά βιώσιμη και κοινωνικά
συμμετοχική»**

Πέμπτη 7 Μαΐου 2015 – Ο.Κ.Ε.

Κύριε Υπουργέ, Αγαπητοί προσκεκλημένοι, αγαπητοί φίλοι από τις Ο.Κ.Ε. που αποτελούν την USECIF

Η γεωργία βρίσκεται σήμερα αντιμέτωπη με τρεις βασικές προκλήσεις:

- Πρέπει να εξασφαλίσει τη διατροφή της ανθρωπότητας που σύντομα θα φθάσει τα 9 δις ανθρώπων,
- Να διαχειριστεί τους φυσικούς πόρους με πρακτικές που ευνοούν την αειφόρο ανάπτυξη και
- Να εξασφαλίσει την αξιοπρεπή αμοιβή του σχεδόν 40% της παγκόσμιας εργασίας

Με την εκδήλωση αυτή θέλουμε να συμβάλλουμε στο να στραφεί προσοχή στις εκμεταλλεύσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους και να διακηρυχθεί η εμπιστοσύνη στην ικανότητά τους να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που υπάρχουν και να ζητήσουμε από τις εθνικές αρχές να μεριμνούν για την οικοδόμηση και διατήρηση ενός περιβάλλοντος που λειτουργεί υποστηρικτικά σε αυτές. Γι' αυτό παίρνουμε θέση υπέρ των παραγωγικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων με υψηλή κοινωνική και περιβαλλοντική αξία.

Με τις απόψεις και τις προτάσεις μας, θέλουμε να συμβάλλουμε στην αγρο-οικολογική και διατροφική μετάβαση, που είναι τα βασικά συστατικά της μετάβασης στη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη στην οποία έχει δώσει έμφαση η διεθνής κοινότητα. Για να γίνει αυτό, παρεμβαίνουμε μαζί με τα ενδιαφερόμενα μέρη και καλούμε τις κυβερνήσεις:

Να εφαρμόζουν γεωργικές πολιτικές που θα προωθούν την οικογενειακή γεωργία:

- Προωθώντας την πρόσβαση των οικογενειακών εκμεταλλεύσεων στους φυσικούς πόρους, κυρίως στην καλλιεργήσιμη γη, στις δημόσιες εγκαταστάσεις, στις γεωργικές πιστώσεις, στις αγορές και στην τεχνολογία,
- Υποστηρίζοντας την ανάπτυξη των οικογενειακών εκμεταλλεύσεων και των νέων γεωργών
- Στηρίζοντας τα γεωργικά συστήματα της γνώσης και της καινοτομίας
- Προστατεύοντας τα προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης από την αντιγραφή

Να οργανώσουν την αγρο-οικολογική μετάβαση:

- Ενισχύοντας τις πολιτικές τους για την προσαρμογή των γεωργικών συστημάτων στην κλιματική αλλαγή και στον μετριασμό των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, ιδίως για να αφιερωθεί στις εξελισσόμενες οικογενειακές εκμεταλλεύσεις ένα σημαντικό μερίδιο των απαιτήσεών τους από το «Πράσινο Ταμείο του ΟΗΕ για την πρόληψη και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή»,
- Επιδεικνύοντας εποικοδομητική στάση για τις «Λύσεις για το κλίμα», τόσο για την διάδοση των τεχνολογιών με χαμηλές επιπτώσεις στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, όσο και για τον έλεγχο των δεσμεύσεων, την κινητοποίηση της χρηματοδότησης και την κατανομή των δημοσιονομικών προσπαθειών,
- Υπερασπίζοντας τα συμφέροντα των μικρών και μεσαίων οικογενειακών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, στη διπλωματική ατζέντα του 2015, ειδικά κατά τη διάρκεια της διάσκεψης COP21, όσον αφορά στον καθορισμό των Στόχων Αειφόρου Ανάπτυξης και στις εμπορικές διαπραγματεύσεις του Π.Ο.Ε.

Να οργανώσουν τη διατροφική μετάβαση, που θα συμβάλλει στην έξοδο από το αδιέξοδο του σημερινού παγκόσμιου συστήματος :

- Παίρνοντας μέτρα για την προώθηση της εθνικής γεωργίας και της παραγωγής τροφίμων καθώς και την προσαρμογή τους τόσο στις ανάγκες των αστικών καταναλωτών όσο και στους περιορισμούς των θεσμικών αγορών

- Στηρίζοντας τις προσπάθειες των τοπικών αρχών στον καθορισμό των τοπικών διατροφικών συστημάτων που συνδέουν τους παραγωγούς και τους καταναλωτές
- Ενισχύοντας τη διατήρηση των τοπικών πληθυσμών χάρη στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις μικρής και μεσαίας κλίμακας, περιορίζοντας τις μεταναστευτικές ροές για οικονομικούς λόγους
- Στηρίζοντας τις τοπικές πρωτοβουλίες για την υπεύθυνη και βιώσιμη διατροφή, στο πλαίσιο των οποίων η παραγωγή τροφίμων θα συνδέεται με ευεργετικά αποτελέσματα για διάφορα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και πολιτιστικά θέματα.

Φίλες και Φίλοι,

Γίνεται κατανοητό ότι η οικογενειακή γεωργία, έχει ιδιαίτερη σημασία παγκοσμίως καθώς τουλάχιστον το 56% της παγκόσμιας παραγωγής τροφίμων προέρχεται από οικογενειακές αγροτικές μονάδες, ενώ στην Ευρώπη το 68% της γεωργικής γης αποτελεί προϊόν οικογενειακής εκμετάλλευσης. Επιπλέον συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας μέσω της διατήρησης των τοπικών ποικιλιών και σύμφωνα με τον FAO (2014) μπορεί να διαδραματίσει πρωτεύοντα ρόλο στην καταπολέμηση της φτώχειας.

Ειδικά στις ορεινές περιοχές, η οικογενειακή γεωργία αποτελεί την κύρια μορφή απασχόλησης και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εξασφάλιση τροφής. Οι οικογενειακές εκμεταλλεύσεις συμβάλλουν στην προστασία του ορεινού περιβάλλοντος καθώς δεν είναι εντατικής μορφής και έχουν χαμηλές εισροές, στη διαμόρφωση του τοπίου (π.χ. με τη δημιουργία αναβαθμίδων) και παρέχουν υπηρεσίες οικοσυστήματος όχι μόνο για τις ορεινές αλλά και για τις πεδινές περιοχές (π.χ. πόσιμο νερό, μείωση κινδύνου φυσικών καταστροφών, διατήρηση της γεωργικής βιοποικιλότητας, περιοχές αναψυχής) (FAO 2013). Εξίσου σημαντικός είναι και ο ρόλος τους στην μεταφορά πολιτισμικών αξιών και της παραδοσιακής τεχνογνωσίας από γενιά σε γενιά.

Στην Ελλάδα το 30% της γεωργικής γης και το 70% των αγροτικών εκμεταλλεύσεων, βρίσκεται σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές (Ακουμιανάκης 2014). Η έκταση των ορεινών Δήμων και Κοινοτήτων καταλαμβάνει το 77,9% (NORDREGIO 2004) της χώρας, γεγονός το οποίο καθιστά την Ελλάδα την πιο ορεινή χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) μαζί με την Αυστρία, ενώ σύμφωνα με την απογραφή της Ε.Σ.Υ.Ε. το

2001 το ποσοστό των ορεινών και ημιορεινών Δήμων και Κοινοτήτων ήταν 61,6% με έκταση ίση με το 71,3% της χώρας. Από αυτή, μόνο το 30% περίπου της συνολικής έκτασης της ορεινής και ημιορεινής Ελλάδας αποτελεί γεωργική γη, γεγονός που εντείνει το ήδη τεράστιο διαρθρωτικό πρόβλημα του κατακερματισμού και της διασποράς του γεωργικού κλήρου στην Ελλάδα (Μιχαηλίδου και Ρόκος 2004). Συγκεκριμένα, εκτιμάται ότι το μέσο μέγεθος των γεωργικών εκμεταλλεύσεων των ορεινών περιοχών δεν ξεπερνά τα 33 στρεμ. Που αντιστοιχεί μόλις το 75% του μ.ο. χώρας, ενώ το ανάγλυφο και η πολυσχιδή υδρογραφική μορφολογία επιτείνουν το πρόβλημα του πολυτεμαχισμού (6,8 αγροτεμάχια έναντι 4,8 του μ.ο. της χώρας) (ΥΠΕΧΩΔΕ 2000). Επιπλέον, οι ορεινές περιοχές εμφανίζουν τον υψηλότερο δείκτη γήρανσης των αρχηγών των εκμεταλλεύσεων με το ποσοστό εκμεταλλεύσεων με αρχηγούς ηλικίας άνω των 55 ετών να φτάνει το 60,5%.

Τα παραπάνω χαρακτηριστικά της φυσική και κοινωνικοοικονομικής πραγματικότητας που συγκροτούν τις ορεινές περιοχές της Ελλάδας, καθιστούν κυρίαρχη μορφή γεωργικής εκμετάλλευσης την οικογενειακή. Όπως συμβαίνει σε όλο τον κόσμο, έτσι και στην ορεινή Ελλάδα, η οικογενειακή γεωργία συμβάλλει όχι μόνο στη συγκράτηση του τοπικού πληθυσμού εξασφαλίζοντας τους ένα μικρό αλλά σταθερό εισόδημα, αλλά και στην κάλυψη των βασικών αναγκών των νοικοκυριών μέσα από την παραγωγή ποιοτικών προϊόντων μικρής κλίμακας, με φιλικές προς το περιβάλλον τεχνικές, διαιωνίζοντας παράλληλα την αυτόχθονα και παραδοσιακή τεχνογνωσία, η οποία είναι πλήρως προσαρμοσμένη στις τοπικές εδαφοκλιματικές συνθήκες, με την αξιοποίηση όπου χρειάζεται των κατάλληλων σύγχρονων τεχνικών και τεχνολογιών.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας .